Handläggare
Per Eklöf
08-508 27 896

Till
Trafiknämnden
2026-11-12

Tillgänglighetsåtgärder 2024. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna slutredovisning av projekt Tillgänglighetsåtgärder 2024.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Peter Granström
Avdelningschef

Johan Johansson Vanhatalo
Enhetschef

Sammanfattning

Projektets syfte har varit att identifiera och åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av plan- och bygglagens bestämmelser om enkelt avhjälpta hinder. Målet har varit att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Exempel på åtgärder som genomförts är sänkning av kantstenar vid passager, tillgänglighetsanpassning av övergångsställen samt anläggande av genomgående gångbanor.

Genomförandebeslut fattades i trafiknämnden 14 december 2023. Projektets planerade utgifter uppgick till 15 mnkr i löpande prisnivå, vilket motsvarar 14,3 mnkr i 2023-års prisnivå. Projektets slutliga utgifter i löpande priser uppgick till 12,5 vilket motsvarar 13,1 mnkr i 2023-års prisnivå. Kapitalkostnader i form av avskrivningar och internränta uppgår till 1 mnkr per år och minskar i takt med att tillgången skrivs av.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

En gemensam åtgärdsplanering med angränsande projekt medförde ett underskridande av budget avseende planerade åtgärder. Ett flertal liknande åtgärder utfördes parallellt vid årets slut med samma årsentreprenörer vilket å andra sidan medförde att det närbesläktade projektet ”Trafikförbättrande åtgärder 2024 ”överskred budgeten med 2,4 mnkr.

Introduktion till projektet

Bakgrund

Att hinder i den befintliga byggda miljön ska åtgärdas framgår både i stadens "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023" (Beslutat i Kommunfullmäktige 19 februari 2024, Dnr KS 2016/001831) och i finansborgarrådets förslag till budget för 2024. Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. För att Stockholm ska bli en tillgänglig stad för alla dess invånare krävs att stadens alla nämnder och bolag, men även det privata näringslivet, arbetar för att nya områden blir tillgängliga samt för att åtgärda befintliga enkelt avhjälpta hinder inom respektive ansvarsområde.

Trafikkontoret har under många år utfört ombyggnationer, utvecklingsprojekt och andra förbättringar för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Tillgängligheten har ökat, men mycket arbete återstår fortfarande. Målet är att alla kontorets projekt ska inkludera tillgänglighetsåtgärder. För de brister som inte åtgärdas i pågående och planerade projekt har kontoret årligen avsatt cirka 10-15 mnkr för att åtgärda enkelt avhjälpta hinder. Kontoret skriver årligen fram ett genomförandebeslut för de åtgärder som planeras under nästkommande år.

Den 14 december 2023 fattade trafiknämnden genomförandebeslut rörande investeringsåtgärder om 15 mnkr för 2024 (Dnr T2023-02995).

Mål och syfte

Syftet med projektet Tillgänglighetsåtgärder 2024 har varit att identifiera och åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av plan- och bygglagens bestämmelser om enkelt avhjälpta hinder. Målet med projektet har varit att tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska öka på de platser där kontoret genomför åtgärder.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Ärendets beredning
Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Genomförd åtgärd
Projektets innehåll
Åtgärderna och ombyggnaderna har omfattat övergångställen, genomgående gångbanor, busshållplatser, planering och anläggande av ledstråk, byte/komplettering av markbeläggning, komplettering av taktila beläggningar, samt nedsänkningar av kantsten vid parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning. Åtgärder och ombyggnader har utförts såväl i inner- som ytterstaden.

Exempel på åtgärder som är genomförda under 2024 är följande:

- Tillgänglighetsanpassningar av övergångsställen.
- Tillgänglighetsanpassningar av parkeringsplatser för rörelsehindrade.
- Sittbänkar och breddning av gångbanor för att underlätta för gångtrafikanter och skapa trivsel på ytorna.

Korsningar (övergångsställen/genomgående gångbanor, kanstenssänkningar med mera) har byggts om på följande platser:

Tabell 1. Utförda åtgärder i innerstaden.

Innerstaden	Åtgärd
Strandvägen 67	Plattläggning på befintligt övergångsställe.
Döbelnsgatan	Tillgänglighetsanpassning av befintligt övergångsställe.
Blekingegatan 5	Tillgänglighetsanpassning av parkeringsplats för rörelsehindrade.
Gävlegatan	Tillgänglighetsanpassning av parkeringsplats för rörelsehindrade.
Narvavägen vid Karlaplan	Kanstenssänkning
Klarabergsviadukten	Tillgänglighetsanpassning
Skeppsbrokajen	Barnvagnsramp i trappa.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Essingestråket/ Stenkullavägen	Tillgänglighetsanpassning av befintligt övergångsställe.
Skånegatan/Östgötagatan	Tillgänglighetsanpassning av befintligt övergångsställe.

Tabell 2. Utförda åtgärder i ytterstaden.

Ytterstaden	**Åtgärd**
Vindomsvägen	Genomgående gångbana.
Stadingeplan	Tillgänglighetsanpassning av övergångsställe.
Sotingeplan	Tillgänglighetsanpassning av övergångsställe.
Skårbygränd	Ledstråk – för att hjälpa blinda och synsvaga att lättare orientera sig.
Norra Rinkebygången	Ledstråk – för att hjälpa blinda och synsvaga att lättare orientera sig.
Tensta och Rinkeby	Ledstänger och sittbänkar på backiga gångvägar.
Kämpingebacken	Tillgänglighetsanpassning av övergångsställe.
Hypplingeplan/ Risingeplan	Tillgänglighetsanpassning av övergångsställe.
Tappvägen	Kantstenssänkning mot cykelbana.
Eksätravägen-Bogsätravägen	Nytt övergångsställe.
Magelungsvägen / Trollesundsvägen	Tillgänglighetsanpassning av två övergångsställen.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Genomförd lösning

Nedan redovisas några av åtgärderna som utförts inom projektet med bilder tagna före och efter att åtgärden genomförts.

Figur 1: Fotografier där den övre bilden visar övergångställe vid Kämpingebacken som saknar tillgänglighetsanpassning i enlighet med stadens riktlinjer. Den undre bilden visar samma övergångställe efter ombyggnaden. Övergångsstället har tillgänglighetsanpassats med betongplattor och en stopplinje med vita betongplattor.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Figur 2: Fotografier där den övre bilden visar övergångstället vid Stadingeplan som saknar tillgänglighetsanpassning i enlighet med stadens riktlinjer. Den undre bilden visar samma övergångställe efter ombyggnaden. Övergångsstället har tillgänglighetsanpassats med betongplattor och en stopplinje med vita betongplattor.

Figur 3: Fotografier där den övre bilden visar Vindomsvägen, innan ombyggnaden till genomgående gångbana. Den undre bilden visar Vindomsvägen, efter ombyggnaden till genomgående gångbana.

Måluppfyllelse och konsekvenser

Målet har varit att identifiera ett antal prioriterade platser i behov av tillgänglighetsanpassning samt att åtgärda förekommande brister. Genom att utföra de planerade tillgänglighetsåtgärderna har kontoret ökat tillgängligheten och användbarheten på platserna. Att genomföra åtgärder enligt stadens typritningar säkerställer att utemiljön fungerar för alla, både för personer med och utan funktionsvariation.

Tidplan och genomförande

Tidplan

De planerade åtgärderna har utförts i enlighet med genomförandebeslutet, Planeringsarbetet utfördes till övervägande del under 2023. De genomförda åtgärderna påbörjades och slutfördes under 2024.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Produktion och trafik under byggtiden

De genomförda åtgärderna har utförts av två av kontorets ramavtalsentreprenörer, enligt en väl inarbetad arbetsprocess.

Åtgärderna som utförts har varit av mindre karaktär och störningar för trafik och framkomlighet har varit begränsad. På de platser trafikpåverkan har blivit för stor vid genomförandet har arbetet delats upp i etapper.

Intressenthantering och kommunikation

Arbetena har kommunicerats med hjälp av byggskyltar och med anslag i portar. På detta sätt har såväl närboende som förbipasserande fått vetskap om vilka arbeten som pågått på platsen.

Vid större arbeten med många intressenter externt och internt, har kommunikationen stärkts via webbsidor, utskick med information till intressenter och även besök hos näringsidkare i det aktuella området.

Ekonomi och finansiering

Investering

I kalkylen som låg till grund för genomförandebeslutet beräknades projektets totala utgifter uppgå till ca 14,3 mnkr i 2023-års prisnivå vilket motsvarar 15,0 mnkr i löpande priser. Investeringsutgiften för projektet blev 13,1 mnkr i 2023 års prisnivå, vilket motsvarar 12,5 mnkr i löpande priser.

I nedanstående tabell redovisas projektet ekonomi i genomförandebeslutets prisnivå 2023, där utfallet är 1,2 mnkr lägre jämfört med genomförandebeslutet exklusive index. Det beslutade beloppet gjordes endast på totalt belopp och därför är det endast angivet i summa i tabellen nedan.

Fast prisnivå	**Beslutat belopp (mnkr)**	**Utfall i 2023-års prisnivå (mnkr)**	**Avvikelse (mnkr)**
Utredning och projektering		0,3	-0,3
Byggansvarigkostnader inkl byggledning och risk		2,5	-2,5
Entreprenad		10,2	-10,2
Summa utgifter	**14,3**	**13,1**	**-1,2**

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

I tabellen nedan är beslutat belopp angivet i 2023-års prisnivå, inklusive ett indexpåslag med antagande om prisutveckling under projektets kommande genomförande. Projektets utfall i löpande priser blev 12,5 mnkr, vilket är 2,5 mnkr lägre än beslutat belopp.

Löpande prisnivå	**Beslutat belopp (mnkr)**	**Utfall i 2024-års prisnivå (mnkr)**	**Avvikelse (mnkr)**
Utredning och projektering		0,3	-0,3
Byggansvarigkostnader inkl byggledning och risk		2,4	-2,4
Entreprenad		9,8	-9,8
Index			
Summa utgifter	**15,0**	**12,5**	**-2,5**

Kommentar till projektets utgifter

Nedan följer förklaringar till projektets ekonomi. Samtliga avvikelser är angivna i det penningvärde som gällde då genomförandebeslutet fattades (2023), det vill säga fasta priser.

Budgeten fördelades på 0,3 mnkr för utredning/projektering, 2,5 mnkr för byggansvarigutgifter och 10,2 mnkr för entreprenadutgifter.

Överskriden budget

En gemensam åtgärdsplanering med angränsande projekt medförde ett underskridande av budget avseende planerade åtgärder. Ett flertal liknande åtgärder utfördes parallellt vid årets slut med samma årsentreprenörer vilket å andra sidan medförde att det närbesläktade projektet ”Trafikförbättrande åtgärder 2024” (Dnr. T2023-02991) överskred budgeten med 2,4 mnkr.

Driftkostnader

Kapitalkostnaden beräknas till 1 mnkr per år med en avskrivningsperiod på 20 år och en internränta om 2,8 procent.

Genomförda åtgärder har innefattat mindre justeringar på allmän plats och påverkar inte driftkostnaderna för kontoret.

Risk/Osäkerhet

Entreprenörernas kapacitet och åtgärdernas fördelning över året bedömdes som en risk. Därför lades stort fokus på att kontinuerligt följa upp entreprenörernas arbete och framdrift, vilket sammantaget visade sig vara effektivt.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Lärdomar

Arbetsprocessen för årsentreprenader utvärderas löpande men särskilt efter säsongens slut och inför varje uppstart av ny säsong. Lärdomen från 2024 års åtgärder var att kontoret behövde ta ett större ansvar för löpande uppföljning av entreprenörens budgethållning samt för eventuell omprioritering av vilka åtgärder som ska utföras mot slutet av året.

Slut

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm